

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 939/2025
17.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због продуженог кривичног дела преваре из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљене – адвоката Дејана Гачића, адвоката Боровоја Боровића и адвоката Огњена Радића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К бр. 674/19 од 27.02.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.769/2023 од 30.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 17. септембра 2025. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Дејана Гачића поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К бр. 674/2019 од 27.02.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.769/2023 од 30.05.2024. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу ОДБАЦУЈЕ.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене АА - адвоката Боровоја Боровића и адвоката Огњена Радића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К бр. 674/2019 од 27.02.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.769/2023 од 30.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К бр. 674/2019 од 27.02.2023. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, за које дело је осуђена на казну затвора у трајању од две године и шест месеци, те на новчану казну у износу од 200.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, с тим да уколико новчану не плати у том року, иста ће се извршити тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне суд одредити један дан казне

затвора. Истовремено окривљеној је у одмерену казну затвора урачунато време проведено у притвору од 29.08.2012. године до 26.10.2012. године, сходно члану 63. КЗ.

Истом пресудом, окривљена је обавезана да суду да на име паушала плати износ од 15.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 105.20,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Окривљена је обавезана и да оштећенима на име имовинскоправног захтева исплати новчане износе ближе наведене у изреци првостепене пресуде, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.769/2023 од 30.05.2024. године, делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљене АА, пресуда Основног суда у Лесковцу К бр. 674/2019 од 27.02.2023. године преиначена је тако што је окривљена оглашена кривом због извршења продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, за које дело је осуђена на казну затвора у трајању од једне године и осам месеци, у коју казну јој је урачунато време у притвору од 29.08.2012. године до 26.10.2012. године, те на новчану казну у износу од 200.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико исту не плати, новчана казна замениће се казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Окривљена је обавезана да Апелационом суду у Нишу на име паушала плати износ од 10.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Истом пресудом, окривљена је обавезана да на име имовинскоправног захтева оштећенима АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ, ЉЉ, ММ, НН, ЊЊ, ОО, као и оштећеним туристичким агенцијама „Трим тревел“ из Београда и „Компас туристик“ из Беча на име имовинскоправног захтева исплати износе наведене у изреци другостепене пресуде, док су оштећени ПП, РР, СС, ТТ, ЋЋ, УУ, ФФ, ХХ, ЦЦ, ЧЧ, ЏЏ, ШШ, упућени на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Ставом II исте пресуде, према окривљеној је на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбијена оптужба да је извршила три кривична дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ, после наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења. Ставом III исте пресуде, жалба јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Лесковцу у целости, а жалбе бранилаца окривљене АА у преосталом делу, одбијене су као неосноване.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљене АА - адвокат Дејан Гачић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и 9) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, те због повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и

укине побијане пресуде, а предмет врати на поновни поступак и одлучивање, или да побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљену ослободити од оптужбе;

- браниоци окривљене АА - адвокати Боровоје Боровић и Огњен Радић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, с тим што из образложења произилази да указују и на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и 9) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП и повреду одредаба члана 428. став 8. ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине побијане пресуде и предмет врати на поновно суђење или да сходно члану 492. став 1. тачка 2) ЗКП преиначи побијане пресуде.

Врховни суд је доставио по примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те је, након оцене навода изложених у захтевима, нашао:

Захтев браниоца Дејана Гачића је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 483. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај, а захтев за заштиту законитости бранилаца Боровоја Боровића и Огњена Радића је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 348. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац Дејан Гачић у захтеву за заштиту законитости наводи да је нижестепеним пресудама оптужба прекорачена, јер је у оптужном предлогу наведено да је оштећена Агенција „Тим травел“, док је суд мимо оптужног акта водио поступак и навео да је у конкретном случају оштећена Агенција „Трим травел“.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд није прихватио као основане, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, правноснажна пресуда се односи на исто лице – окривљену АА, и на исто кривично дело – продужено кривично дело превара из члана

208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ. При томе, оптужним предлогом окривљеној је стављено на терет да је извршила продужено кривично дело превара из члана 208. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ у односу на више оштећених, поред осталог и на штету туристичке агенције „Тим травел“ из Београда (где се као оштећени наводе АБ и АВ) док јој је оптужницом стављено на терет извршење продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ које је у свом саставу обухвата 16 кривичних дела, на штету већег броја оштећених, као и извршење три кривична дела фалсификовања службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ.

Правноснажним побијаним пресудама, окривљена је оглашена кривом само због извршења једног кривичног дела и то, продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, које у свом саставу има свега 14 појединачних кривичних дела, поред осталог и једно кривично дело превара на штету Туристичке агенције „Трим травел“ из Београда, а која се односи на оштећену АБ и АВ.

Имајући у виду наведено, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни, а ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде, обзиром да су у односу на окривљену битна обележја бића предметног кривичног дела иста и у диспозитиву оптужног акта и у изреци пресуде, односно постоји истоветност чињеничног описа радњи извршења предметног продуженог кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датом у оптужници и оптужном акту јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Лесковцу, при чему је окривљена правноснажно оглашена кривом за мањи број кривичних дела од оних која су јој стављена на терет. При томе, чињеница да је суд у изреци пресуде навео да је једна радња извршења кривичног дела превара извршена на штету оштећене Туристичке агенције „Трим травел“ из Београда, док је у оптужном акту наведено да се ради о Агенцији „Тим травел“ не може се сматрати битном повредом одредаба кривичног поступка у смислу члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да је у питању очигледна омашка у куцању у оптужном предлогу.

Сходно изнетом, по оцени овога суда, наводи браниоца Дејана Гачића, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, оцењени су неоснованим.

У осталом делу, исти захтев, као и захтев за заштиту законитости бранилаца Боровоја Боровића и Огњена Радића, одбачени су као недозвољени и због тога што немају законом прописан садржај, из следећих разлога:

У оба захтева, браниоци окривљене, као разлог подношења формално наводе повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном преко бранилаца. Међутим, по оцени Врховног суда, образложење ове повреде у оба захтева своди се на оспоравања чињеничних утврђења и закључака суда у правноснажној пресуди, изношењем сопствене оцене доказа и сопственог виђања чињеница које произилазе из изведених доказа, супротно оном које суд утврђује. Наиме, према ставу бранилаца окривљене, имајући у виду начин на који је кривично дело извршено и чињеницу да код окривљене није постојала преварна

намера, то се у радњама окривљене не стичу битни елементи кривичног дела због ког је оглашена кривом, већ се ради о грађанскоправном односу. С тим у вези, у захтевима се истиче и да је окривљена АА већини оштећених имала намеру да надокнади новац по општим условима путовања, али да није била у могућности, обзиром да је лишена слободе и налазила се у притвору.

Како из изнетих навода произилази да браниоци окривљене само формално у поднетим захтевима истичу повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, те да у вези са овом повредом у суштини указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање (члан 440. ЗКП), које у смислу члана 485. став 4. ЗКП није дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то су поднети захтеви у овом делу одбачени као недозвољени.

У захтеву за заштиту законитости бранилаца Боривоја Боровић и Огњена Радића, као разлог подношења, наводи се и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) и чл. 441. став 3. ЗКП и оспорава да се у конкретном случају ради о продуженом кривичном делу, а с тим у вези надаље браниоци истичу да се „ради о чистом грађанско-правном односу и да овде нема кривице окривљене, нити намере“ те да је приликом доношења одлуке суд у потпуности занемарио објективне сметње у пословању и реализацији аранжмана, те дакле, изложеним наводима указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и полемиче се са постојањем кривице и преварне намере на страни окривљене, а што све у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља дозвољен разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца. Стога је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Истим захтевом указује се и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а с тим у вези побија се стручност и оспорава доказна снага налаза и мишљења судског вештака Небојше Илића, у ком је утврдио износе противправне имовинске користи, јер је према ставу бранилаца наведени вештак „демонстрирао елементарно незнање у својој области рада“, а само вештачење је обављено на основу неоверених фотокопија, којим наводима се у суштини указује на повреду одредаба члана 139. ЗКП, па како ни ова повреда у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је предметни захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Бранилац окривљене АА – адвокат Дејан Гачић у поднетом захтеву, као разлог подношења истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и став 2. тачка 1) ЗКП, као и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, а браниоци окривљене – адвокати Боривоје Боровић и Огњен Радић у свом захтеву истичу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и 9) ЗКП и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП. Међутим, како браниоци у образложењу својих захтева уопште не указују у чему се наведене повреде закона састоје, то захтеви у овом делу немају прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП, који налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона подразумева какво опредељење о којој тачно повреди закона је реч, тако и образложење у чему се та повреда конкретно састоји. Стога је Врховни суд, обзиром да не може по службеној дужности испитивати

у чему се евентуалне повреде закона састоје, будући да су у складу са одредбама члана 489. став 1. ЗКП креће само у границама поднетог захтева, односно разлога, дела и правца побијања, поднете захтеве у овом делу одбацио, јер немају законом прописан садржај.

Најзад, у захтеву браниоца адвоката Дејана Гачића, као разлог подношења истиче се и повреда закона из члана 441. став 3. ЗКП, међутим, не наводи се конкретно у чему се ова повреда закона састоји већ се с тим у вези указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП истицањем да није јасно због чега је у односу на одређени број оштећених суд усвојио имовинскоправни захтев, нити је јасан закључак првостепеног суда о преварној намери окривљене, те да се у правноснажни одлукама нигде не образлаже да од 15 аранжмана чак 10 аранжмана окривљена није могла да организује јер се у време реализације ових аранжмана налазила у притвору, док је новац, који се налази у сефу „однет од стране НН лица“, па како наведене повреде у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца, то је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у одбијајућем делу, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези члана 484. и члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени, односно због тога што немају законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић